

nota

TER ONDERTEKENING

Aan:

Nota ter ondertekening Uitvoering motie van de leden Kwint en Wuite over onderzoek naar een investeringsverplichting of heffing gericht op audiostreamingpartijen ter ondersteuning van de Nederlandse audiosector

Erfgoed en Kunsten

Van

Persoonsgegevens

Datum

12 februari 2025

Referentie

50631436

Bijlagen

4

Intern OCW afgestemd

FEZ

Interdepartementaal

afgestemd

EZK, Fin

Aanleiding

Op 22 maart 2023 is de motie 'onderzoek naar een investeringsverplichting of heffing gericht op audiostreamingpartijen ter ondersteuning van de Nederlandse audiosector' van de leden Kwint en Wuite aangenomen in de Tweede Kamer. Dit onderzoek is uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn met u besproken tijdens de beleidsstaf van 21 november 2024. Naar aanleiding daarvan is er een concept-Kamerbrief met u gedeeld met daarin een beleidsreactie op het onderzoek. U gaf tijdens de beleidsstaf van 19 december 2024 aan de inhoud van de brief nog een keer te willen bespreken. Daarom is op 19 december 2024 een uitstelbrief naar de Tweede-Kamer verstuurd. Tijdens de beleidsstaf van 6 februari 2025 is dit onderwerp nogmaals geagendeerd, op deze notitie heeft u schriftelijk gereageerd. Op basis van uw reactie is een nieuwe concept-Kamerbrief geschreven. Deze ligt nu aan u voor ter ondertekening.

Geadviseerd besluit

Instemmen met (en ondertekenen van) de bijgevoegde brief. Daarmee wordt tevens het uitgevoerde onderzoek naar de Tweede-Kamer verstuurd.

Kernpunten

- Voor u ligt de concept-Kamerbrief waarin de motie Kwint/Wuite wordt ingelost.
- In deze Kamerbrief wordt het onderzoek aan de Kamer gepresenteerd en wordt inhoudelijk ingegaan waarom op basis van het onderzoek een vervolg geen prioriteit heeft.

Toelichting

In reactie op de nota voor de beleidsstaf gaf u aan dat een eventueel vervolg een lage prioriteit heeft, zowel om inhoudelijke argumenten zoals opgenomen in de brief, als vanwege het beslag om de ambtelijke capaciteit.

Deze brief is ambtelijk met het Ministerie van Economische Zaken en het Ministerie van Financiën afgestemd.

Totstandkoming van het proces:

In de Mediawet is de investeringsverplichting voor grote streamingsdiensten opgenomen. Deze verplichting is op 1 januari 2024 in werking is getreden. Het wetsvoorstel van voormalige staatssecretaris Uslu vloeide destijds voort uit een advies van de Raad voor Cultuur waarin werd aanbevolen om Nederlandse films, documentaires en series te stimuleren. Dit als gevolg van het grote internationale av-aanbod met hoge productiebudgetten waardoor het Nederlandse aanbod onder druk komt te staan. De investeringsverplichting geldt voor streamingsdiensten met een omzet van meer dan 10 miljoen euro (zoals Netflix, Videoland en Disney+). De achtergrond van de stimuleringsmaatregel is dat streamingsdiensten die succesvol op de Nederlandse markt opereren, bijdragen aan de productie van nationaal av-aanbod. De audiovisuele sector is echter zowel in de werking¹, de financiële keten als de juridische context² verschillend van aard van de audiosector. Daarom is het niet mogelijk de aannames en uitgangspunten die ten grondslag liggen aan de in de Mediawet opgenomen investeringsverplichting voor culturele audiovisuele producties op een zelfde manier te hanteren voor de uitvoering van onderhavige motie. Om die reden hebben wij een apart verkennend onderzoek naar potentiële stimuleringsmaatregelen van online muziekdiensten ten behoeve van Nederlandse muziekproducties uitgezet. Onderzoeksbureau Dialogic heeft dit in opdracht van OCW uitgevoerd.

Het onderzoek is een brede verkenning van de Nederlandse audiostreamingmarkt. Er is bewust gekozen voor een brede opzet van het onderzoek om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van mogelijke maatregelen die aansluiten op het dictum van de motie. Het is niet onze intentie alle gesuggereerde beleidsvraagstukken uit het onderzoek te behandelen in de kamerbrief, maar – als in de brief beschreven – primair het verzoek uit de motie te beantwoorden.

Politieke context:

De motie is ingediend door twee leden van een eerdere samenstelling van de Kamer. Beide leden (Kwint van de SP en Wuite van D66) zijn niet langer Kamerlid. Het is dus onduidelijk hoe naar dit onderwerp en deze motie wordt gekeken door de huidige Kamerleden.

Krachtenveld:

Bedrijfsinformatie

¹ Zo zijn bijvoorbeeld veel audiostreamingdiensten in tegenstelling tot videostreamingdiensten geen producent.

² Voor audiovisuele mediadiensten geldt het raamwerk van de zgn. Europese Audiovisuele Mediarijchtlijn. Audiostreamingdiensten vallen daarbuiten.

TER VOORBEREIDING
Aan: MOCW

nota

Erfgoed en Kunsten

Van

Persoonsgegevens

Datum

26 januari 2025

Referentie

50062830

Bijlagen

4

Nota ter voorbereiding beleidsstaf 6 februari

Aanleiding

Op 22 maart 2023 is de motie 'onderzoek naar een investeringsverplichting of heffing gericht op audiostreamingpartijen ter ondersteuning van de Nederlandse audiosector' van de leden Kwint en Wuite aangenomen in de Tweede Kamer. Dit onderzoek is uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn met u besproken tijdens de beleidsstaf van 21 november 2024. Naar aanleiding daarvan is er een concept-Kamerbrief met u gedeeld met daarin een beleidsreactie op het onderzoek. U gaf tijdens de beleidsstaf van 19 december 2024 aan de inhoud van de brief nog een keer te willen bespreken. Daarom is op 19 december 2024 een uitstelbrief naar de Tweede-Kamer verstuurd. Bij dezen wordt de beleidsreactie op het onderzoek nogmaals geagendeerd tijdens de beleidsstaf van 6 februari 2025.

Toelichting

Bijgevoegd vindt u:

- Bijlage 1: de eerder voorgelegde concept-Kamerbrief
- Bijlage 2: nota ter ondertekening bij de voorgelegde concept-Kamerbrief
- Bijlage 3: de besproken notitie van de beleidsstaf van 21 november
- Bijlage 4: eindrapport Dialogic

N.a.v. de eerder gedeelde concept-Kamerbrief had u vragen over de waarde van de inzet zoals het nu geformuleerd is in de concept-Kamerbrief. Onderstaand worden de voor- en nadelen van deze insteek (een vervolgonderzoek) uiteengezet. Wij horen graag hoe u hier over denkt.

A. Argumenten voor nader onderzoek

In de huidige vorm neemt OCW het initiatief om vervolgonderzoek te doen naar een eventuele heffing. De voordelen om dit te doen zijn:

1. De motie vraagt om antwoord op de vraag of een heffing daadwerkelijk haalbaar en uitvoerbaar is. In het uitgevoerde onderzoek is deze vraag nog niet ten volle beantwoord. De onderzoekers hebben een inventariserende contextschets opgeleverd, waarin meerdere opties zijn geïnventariseerd, maar deze zijn niet uitgewerkt. Ook wordt in het onderzoek gewezen op juridische kanttekeningen die nog niet vergaand zijn uitgediept.
2. Een heffing op audiostreamingsdiensten helpt ook in het denken over de mogelijke instrumenten van OCW ten opzichte van de culturele sector in

algemene zin en de popsector meer specifiek. Momenteel is 'subsidie' die wordt gefinancierd uit algemene middelen het enige financiële instrument dat gehanteerd wordt. Ongeacht de uitkomst van het onderzoek, kan dit de discussie voeden over andere, meer directe bronnen voor het beleid in specifieke sectoren.

Datum
14 januari 2025

3. Er wordt gehoor gegeven aan geluiden in de popsector die zich zorgen maken over de verdeling van de inkomsten binnen de sector, en (het uitblijven van) een bijdrage van grote ondernemingen aan het lokale culturele klimaat. Indien een heffing mogelijk is dan kan dit wel degelijk leiden tot ondersteuning van de nationale audiosector op meerdere manieren, bijvoorbeeld door extra budget voor talentontwikkeling, nieuwe producties en fair pay.

B. Argumenten tegen nader onderzoek

1. Er zal weerstand zijn uit een deel van de sector. Specifiek de audiostreamingbedrijven hebben na invoering in Frankrijk de abonnementskosten verhoogd.
2. Een vervolgonderzoek kost ambtelijke capaciteit, zonder gegarandeerd resultaat.
3. De motie lijkt er vanuit te gaan dat sprake is van een onevenwichtige verdeling van inkomsten (die worden verkregen uit muziekstreaming) tussen audiostreamingplatforms enerzijds en andere partijen in de Nederlandse muzieksector anderzijds. De onderzoekers van Dialogic stellen echter dat er meer 'onevenwichtigheid' bestaat in de verdeling van inkomsten uit muziekstreaming tussen enerzijds de makers van Nederlandse muziekwerken en anderzijds de platenmaatschappijen, dan tussen enerzijds de makers, dan wel platenmaatschappijen en anderzijds de online audiostreamingpartijen op de Nederlandse muziekmarkt.
4. Dit is geen proces van de korte termijn en resultaat is niet gegarandeerd. Als uit vervolgonderzoek zou blijken dat een heffing mogelijk is, dan zal dat alsnog jaren duren voordat een dergelijke wens uitgevoerd kan worden. Ter indicatie: de wetgeving voor videostreamingdiensten heeft meer dan 7 jaar geduurd.
5. Inbreng vanuit FEZ: Uit een eerste ambtelijke verkenning blijkt dat de haalbaarheid niet heel groot wordt geacht. Het invoeren van een heffing op audiostreamingsdiensten (inkomsten) om vervolgens uit te geven via een subsidie (uitgaven) is volgens de huidige begrotingsregels niet mogelijk. Met ambtelijk Financien heeft reeds een gesprek plaatsgevonden en zij geven (naast bovenstaand punt) aan dat ze zich afvragen hoe proportioneel het is om een extra heffingsmechanisme op te stellen terwijl er gewerkt wordt aan vereenvoudiging van het heffingsstelsel.